

Stabat mater dolorosa
juxta Crucem lacrimosa,
dum pendebat Filius.

At the Cross her station keeping,
stood the mournful Mother weeping,
close to her Son to the last.

Cuius animam gementem,
contristatam et dolentem
pertransiuit gladius.

Through her heart, His sorrow sharing,
all His bitter anguish bearing,
now at length the sword has passed.

O quam tristis et afflicta
fuit illa benedicta,
mater Unigeniti!

O how sad and sore distressed
was that Mother, highly blest,
of the sole-begotten One.

Quae mœrebat et dolebat,
pia Mater, dum videbat
nati pœnas inclyti.

Christ above in torment hangs,
she beneath beholds the pangs
of her dying glorious Son.

Quis est homo qui non fleret,
matrem Christi si videret
in tanto supplicio?

Is there one who would not weep,
whelmed in miseries so deep,
Christ's dear Mother to behold?

Quis non posset contristari
Christi Matrem contemplari
dolentem cum Filio?

Can the human heart refrain
from partaking in her pain,
in that Mother's pain untold?

Pro peccatis suæ gentis
vidit Iesum in tormentis,
et flagellis subditum.

For the sins of His own nation,
She saw Jesus wracked with torment,
All with scourges rent:

Vidit suum dulcem Natum
moriendo desolatum,
dum emisit spiritum.

She beheld her tender Child,
Saw Him hang in desolation,
Till His spirit forth He sent.

Eia, Mater, fons amoris
me sentire vim doloris
fac, ut tecum lugeam.

O thou Mother! fount of love!
Touch my spirit from above,
make my heart with thine accord:

Fac, ut ardeat cor meum
in amando Christum Deum
ut sibi complaceam.

Make me feel as thou hast felt;
make my soul to glow and melt
with the love of Christ my Lord.

Sancta Mater, istud agas,
crucifixi fige plagas
cordi meo valide.

Holy Mother! pierce me through,
in my heart each wound renew
of my Savior crucified:

Tui Nati vulnerati,
tam dignati pro me pati,
pœnas mecum divide.

Let me share with thee His pain,
who for all my sins was slain,
who for me in torments died.

Fac me tecum pie flere,
crucifixo condolere,
donec ego vixero.

Juxta Crucem tecum stare,
et me tibi sociare
in planctu desidero.

Virgo virginum præclara,
mihi iam non sis amara,
fac me tecum plangere.

Fac, ut portem Christi mortem,
passionis fac consortem,
et plagas recolare.

Fac me plagis vulnerari,
fac me Cruce inebriari,
et cruore Filii.

Flammis ne urar succensus,
per te, Virgo, sim defensus
in die iudicii.

Christe, cum sit hinc exire,
da per Matrem me venire
ad palmam victoriæ.

Quando corpus morietur,
fac, ut animæ donetur
paradisi gloria. Amen.

Let me mingle tears with thee,
mourning Him who mourned for me,
all the days that I may live:

By the Cross with thee to stay,
there with thee to weep and pray,
is all I ask of thee to give.

Virgin of all virgins blest!,
Listen to my fond request:
let me share thy grief divine;

Let me, to my latest breath,
in my body bear the death
of that dying Son of thine.

Wounded with His every wound,
steep my soul till it hath swooned,
in His very Blood away;

Be to me, O Virgin, nigh,
lest in flames I burn and die,
in His awful Judgment Day.

Christ, when Thou shalt call me hence,
be Thy Mother my defense,
be Thy Cross my victory;

While my body here decays,
may my soul Thy goodness praise,
Safe in Paradise with Thee.

Translation by Edward Caswall
Lyra Catholica (1849)

Stabat mater dolorosa
Iuxta crucem lacrimosa,
Dum pendebat filius;

De moeder stond door smart bevangen
en met tranen langs haar wangen
waar haar zoon gekruisigd hing

Cuius animam gementem,
Contristantem et dolentem
Pertransivit gladius.

en het was haar in haar lijden
of een zwaard haar kwam doorsnijden
dat dwars door het hart heen ging.

O quam tristis et afflicta
Fuit illa benedicta
Mater unigeniti!

Hoe verdrietig en verloren
was de toch zo uitverkoren
moeder die hem 't leven gaf.

Quae maerebat et dolebat
Et tremebat, dum videbat
Nati poenas incliti.

Ze moest klagen, ze moest rouwen
en ze beefde bij 't aanschouwen
van zijn vreselijke straf.

Quis est homo, qui non fleret,
Matrem Christi si videret
In tanto supplicio?

Wie voelt er geen tranen komen,
die daarheen wordt meegenomen,
waar hij Christus' moeder vindt?

Quis non posset contristari,
Piam matrem contemplari
Dolentem cum filio?

Wie zou tranen binnenhouden
als hij dat verdriet aanschouwde
van de moeder bij haar kind?

Pro peccatis suae gentis
Iesum vidit in tormentis
Et flagellis subditum,

Zij zag wat hij heeft geleden
voor het kwaad dat mensen deden,
zag de zweepen, zag het slaan,

Vidit suum dulcem natum
Morientem, desolatum,
Cum emisit spiritum.

hoorde 't kind, door haar gedragen,
stervende om bijstand vragen,
zag hoe hij is doodgegaan.

Eia, mater, fons amoris,
Me sentire vim doloris
Fac, ut tecum lugeam;

Vrouw van liefde en genade,
wil toch op mijn schouders laden
alles wat u lijden doet.

Fac, ut ardeat cor meum
In amando Christum Deum,
Ut sibi complaceam.

'k Wil mijn hart aan hem verpanden,
laat mij dan van liefde branden
opdat ik hem zo ontmoet.

Sancta mater, illud agas,
Crucifixi fige plagas
Cordi meo valide;

Moeder, wil mijn hart bezeren
met de wonden die hem deren,
die zo nederig wilde zijn

Tui nati vulnerati,
Iam dignati pro me pati
Poenas mecum divide.

om te lijden voor mijn zonden.
Laat mij lijden aan zijn wonden,
laat mij delen in de pijn.

Fac me vere tecum flere,
Crucifixo condolere,
Donec ego vixero.

Laat mij huilen aan uw zijde,
laat het kruis ook mij doen lijden
tot ik zelf eens doodgaan moet:

Iuxta crucem tecum stare,
Te libenter sociare
In planctu desidero.

'k wil mij naar het kruis begeven
om daar met u mee te leven
in wat hem zo lijden doet.

Virgo virginum praeclara,
Mihi iam non sis amara,
Fac me tecum plangere,

Stralende, ik moet u eren,
wil u toch niet van mij keren,
laat mij huilend bij u staan.

Fac, ut portem Christi mortem
Passionis eius sortem
Et plagas recolare.

Laat mij Christus' dood ervaren,
laat mij in mijn hart bewaren
al wat hem is aangedaan.

Fac me plagis vulnerari,
Cruce hac inebriari
Ob amorem filii;

Laat zijn pijnen mij genaken,
laat het kruis mij dronken maken
van de liefde voor uw zoon

Inflammatum et accensum
Per te, virgo, sum defensus
In die iudicii.

en wil dan mijn voorspraak wezen
als ik 't helse vuur moet vrezen
na het oordeel voor zijn troon.

Fac me cruce custodiri,
Morte Christi praemuniri,
Confoveri gratia;

Laat het kruis over mij waken,
laat zijn dood mij sterker maken,
zodat hij me begeleidt

Quando corpus morietur,
Fac ut animae donetur
Paradisi gloria.

en mijn ziel, als 't lijf moest sterven,
de verrukking doet verwerven
die de hemel ons bereidt.

Vertaling: Willem Wilmink